

بارداری شیمیایی چیست؟

بارداری شیمیایی نوعی سقط خودبه‌خودی است که خیلی زود اتفاق می‌افتد.

بارداری شیمیایی به از دست رفتن اولیه بارداری گفته می‌شود که مدت کوتاهی پس از کاشت و لانه‌گزینی یعنی قبل از هفته پنجم بارداری، تقریباً همزمان با دوره پرپود شدن مورد انتظار، رخ می‌دهد. حاملگی شیمیایی به طور متوسط ۵۰ تا ۷۵ درصد از کل موارد سقط جنین را تشکیل می‌دهد و یکی از مشکلات شایع زنان، در سنین باروری است. در حاملگی شیمیایی، لانه‌گزینی پیشرفت نمی‌کند و سلول‌ها تا انتها به جنین و جفت تبدیل نمی‌شوند. این امر باعث می‌شود که خونریزی چند روز تا یک هفته پس از قاعدگی به تاخیر افتد. این یک بارداری کاذب یا مثبت کاذب در آزمایش بارداری نیست، بلکه حاملگی است که قبل از اینکه جنین در سونوگرافی قابل مشاهده باشد، از دست می‌رود. بارداری شیمیایی علت شناخته شده‌ای ندارد اما اغلب به دلیل ناهنجاری‌های کروموزومی در جنین اتفاق می‌افتد.

بارداری شیمیایی چیست؟

بارداری شیمیایی که همان سقط خودبه‌خودی زودهنگام است، معمولاً قبل از هفته پنجم بارداری رخ می‌دهد یعنی حدود ۱ هفته پس از اتمام دوره قاعدگی. حاملگی شیمیایی بسیار رایج است و اغلب قبل از اینکه زن متوجه بارداری خود شود اتفاق می‌افتد. با این حال، برخی از زنانی که در انتظار باردارشدن هستند و به علائم بارداری خیلی دقت می‌کنند ممکن است متوجه این اتفاق بشوند.

در حاملگی شیمیایی لانه‌گزینی کامل نمی‌شود، اما وجود تخمک بارور شده باعث می‌شود بدن هورمون hCG را تولید می‌کند. به همین دلیل ممکن است خطی کم‌رنگ روی بیبی‌چک مشاهده شود. زمانی که لانه‌گزینی ناموفق باشد و رشد جنین متوقف شود، سطح hCG کاهش می‌یابد. بنابراین ۱ یا ۲ هفته بعد نتیجه آزمایش بارداری منفی خواهد بود.

تفاوت بارداری شیمیایی و بارداری بالینی

از نظر پزشکی حاملگی شیمیایی سقط جنین محسوب نمی‌شود، زیرا با تعریف حاملگی بالینی مطابقت ندارد. زمانی که بارداری بالینی باشد، در سونوگرافی ساک حاملگی دیده می‌شود یا صدای ضربان قلب جنین شنیده می‌شود. در بارداری بالینی، آزمایش خون افزایش سطح hCG را نشان می‌دهد در حالی که در حاملگی شیمیایی ممکن است سطح hCG قابل تشخیص نباشد یا با گذشت زمان کاهش یابد.

۸ تا ۳۳ درصد از بارداری‌های طبیعی و ۱۸ تا ۲۲ درصد از بارداری‌های لقاح مصنوعی (IVF) حاملگی‌های شیمیایی هستند.

علائم بارداری شیمیایی

معمولاً حاملگی شیمیایی هیچ علامتی ندارد، اما ممکن است با این نشانه‌ها به آن شک کنید:

تأخیر در پرپود؛
پرپود سنگین‌تر از حد معمول؛
درد قاعدگی بیشتر از حد معمول؛
وجود خطی کم‌رنگ روی بیبی‌چک؛
گرفتگی‌های قاعدگی‌مانند (هرچند همیشه اتفاق نمی‌افتد)؛
خونریزی واژینال طی چند روز پس از دریافت نتیجه مثبت.

در این نوع بارداری داشتن علائم معمول بارداری مانند خستگی یا حالت تهوع خیلی زود است و معمولاً فرد دچارشان نمی‌شود.

علل بارداری شیمیایی

شایع‌ترین علت حاملگی شیمیایی، مشکلی مانند ناهنجاری‌های کروموزومی است. این ناهنجاری‌ها زمانی اتفاق می‌افتند که سلول‌ها درست تقسیم نمی‌شوند و معمولاً تصادفی رخ می‌دهند و به این معنا نیستند که فرد در بارداری آینده هم دچار مشکل خواهد شد.

سایر علل احتمالی عبارت‌اند از:

سطوح غیرطبیعی هورمون‌ها؛
ناهنجاری‌های رحمی؛
عفونت‌هایی مانند کلامیدیا یا سفلیس؛
ناهنجاری‌های ژنتیکی جنین؛
وزن کم بدن؛
انجام‌نشدن لانه‌گزینی مناسب در رحم (بارداری خارج از رحم).

عوامل زمینه‌ساز بارداری شیمیایی

حاملگی شیمیایی قابل‌پیش‌بینی نیست و معمولا نمی‌توان هیچ کاری برای جلوگیری از آن انجام داد. البته عوامل زیر ممکن است خطر بارداری شیمیایی را افزایش دهند:

اختلال لخته‌شدن خون درمان‌نشده؛
دیابت کنترل‌نشده؛
سن بیشتر از ۳۵ سال مادر؛
سندرم تخمدان پلی کیستیک (PCOS)؛
اختلال تیروئید درمان‌نشده.

درمان حاملگی شیمیایی

معمولا هیچ درمانی برای حاملگی شیمیایی لازم نیست. بدن شما احتمالا مانند قبل چرخه قاعدگی را طی خواهد کرد. راهکارهای مفید برای مقابله با احساسات ناشی از حاملگی شیمیایی هم عبارت‌اند از:

شیوه سوگواری هر کسی متفاوت است، پس راحت باشید و به‌روش خودتان سوگواری کنید؛
به‌خاطر احساسات‌تان خود را سرزنش نکنید؛
به مشاور یا درمانگر مراجعه کنید و تمام احساسات‌تان را با او در میان بگذارید؛
با همسران درباره احساسات‌تان صحبت کنید؛
درک کنید که احساس ترس از باردارشدن مجدد طبیعی است؛
طبیعی است که بهبود عاطفی بیشتر از درمان فیزیکی طول بکشد.

پیشگیری از تکرار بارداری شیمیایی

برای پیشگیری از حاملگی شیمیایی کار زیادی نمی‌توانید انجام دهید. با این حال اگر فکر می‌کنید بیش از یک بار حاملگی شیمیایی را تجربه کرده‌اید، پزشک می‌تواند آزمایش‌هایی را برای تشخیص علل زمینه‌ای احتمالی تجویز کند. اگر پزشک بتواند علت را شناسایی و درمان کند، خطر بارداری شیمیایی مجدد تا حد بسیار زیادی کاهش خواهد یافت.

مثلا اگر این سقط خودبه‌خودی زود هنگام ناشی از عفونتی تشخیص داده‌نشده باشد، مصرف آنتی‌بیوتیک برای از بین بردن عفونت می‌تواند شانس شما را برای بارداری و زایمان سالم در آینده افزایش بدهد یا اگر سقط جنین به‌علت مشکلاتی در رحم بوده است، ممکن است برای رفع مشکل و داشتن بارداری سالم عمل جراحی یا درمانی دیگر لازم باشد.

اگر قصد باردارشدن دارید، به پزشک مراجعه کنید و تحت نظر پزشک ویتامین‌های لازم برای رشد طبیعی جنین را مصرف کنید.

سؤالات رایج درباره بارداری شیمیایی

– آیا می‌توانم بعد از بارداری شیمیایی بارداری سالمی را تجربه کنم؟

حاملگی شیمیایی مشکلی برای بارداری مجدد ایجاد نخواهد کرد و به احتمال زیاد بارداری بعدی طبیعی پیش خواهد رفت. بعید است بارداری شیمیایی مکرر اتفاق بیفتد، اما اگر فکر می‌کنید بیش از یک بار آن را تجربه کرده‌اید، به متخصص زنان مراجعه کنید و این موضوع را با او در میان بگذارید.

– چگونه تفاوت خونریزی لانه‌گزینی و حاملگی شیمیایی را تشخیص دهم؟

تفاوت خونریزی لانه‌گزینی و بارداری شیمیایی به زمان و مقدار آن بستگی دارد. وقتی جنین به رحم می‌چسبد، طبیعی است که خونریزی لانه‌گزینی اتفاق بیفتد. این لکه‌بینی خفیف معمولاً حدود ۱ تا ۲ هفته پس از لقاح اتفاق می‌افتد و نشانه بارداری است. از سوی دیگر، حاملگی شیمیایی باعث ۱ دوره قاعدگی طبیعی می‌شود که اغلب در حدود هفته ۴ تا ۵ بارداری است.

– چگونه با ناراحتی ناشی از بارداری شیمیایی کنار بیایم؟

مقابله با حاملگی شیمیایی می‌تواند بسیار دردناک باشد. در حالی که برخی از زنان هرگز متوجه بارداری‌شان نمی‌شوند، برخی دیگر ممکن است به‌خاطر این اتفاق ناامید یا حتی سرخورده شوند. اگر با این مشکل دست‌وپنجه نرم می‌کنید، ناراحتی شما کاملاً طبیعی است. هیچ راهی برای اجتناب از این اتفاق وجود نداشته است، پس خودتان را سرزنش نکنید و سعی کنید با انرژی و مراقبت بیشتر دوباره برای باردارشدن تلاش کنید.